

COMUNICATO n. 337 del 12/02/2021

Traduzione in mòcheno

Provinz, Autonomie Rot, Gamao'n: a mittòrbet ver za toalnemmen en de meglechketn as kemmen gem va de Europa

A òlbe pessa mittòrbet zbischn de Autonome Provinz va Trea't, s Autonomie Rot, ont de eigene gamao'n amministrazion, ver za toalnemmen en de meglechketn as kemmen gem va de Europa, iberhaupt en gèlt regiart va de UE en direkt form (durch de azion va de Kommission as envire trok de bandi ont de gare) oder en òndra form (pet de eigene Statn ont Regionen). Dòs ist der zil as hòt der Oa'zege Protokoll pet en tecks u'ganommen en to 29 van genner va de Provincial Junta, as hòt vourtrong der assessor en de Lokaln Sitzn der Mattia Gottardi. En u'vong s hòt de sicherket as de doin schòrtn va projekt n ont òrbetn hom s rifzil van lokalvernaiern ont de meing nèt kemmen gaborven va oum ano' as de gamao'schòftn enteressiart; stòtt de miasn gem de meglechket za toalnemmen de sèlln as enteress hom pet a zòmmòrbet pet de glaichen riven en de strumentn ont en de vorm. Pet de dòì regiar de Provinz ont de Dinstn lokaln belln enviretrong en de jarder as kemmen de programm ont projekt n as zuakearn en de europeaprogrammation van 2021-2027 asou abia de òrbetn va strategie gem va Next Generation EU ont s glaiche Recovery Found. “Ber miasn parogat sai' benn as kemmen de meglechketn gem va de Europa – hòt kein der assessor Gottardi – ont ver za tea' dòs hom ber noat za spiln zòmm abia an grupp. De strategichen faktorn sai' de zòmmòrbet pet de Gamao'n, s u'learnen de u'stelltn as miasn s tea', s o'ana leing se ver za vourstelln programmen zòmm. De punktn as kemmen tschrim en u'ganòmmen Protokoll sai' kemmen araustschau pet en Autonomie Rot ont de gea' òlla en glaiche zil.

Zbischn de òrbetn va de Union Europea classificart abia nèt direkt, sai' bichte ver en Trentin de sèlln as hòm strukturaln gèlt ont va investmentn as kearn en de ruraln saitn ont pèrng platz as zan mearestn sai' nèt vill galept. A toal riven ont ziln va de Politik va coesione 2021-2027 sai' ver an Europa mear glaim en de lait, as gip paitrog ver za vernaiern de lander en de gònze UE (OS5)”. Der riv spillt as strumentn ver za mòchen investmentn van lònt. Ver za vongen u' de doin òrbetn s ist gamiast as de gamao'schòftn ont de lokaln amministrazion schèltn hom de bichteste figur.

Ver sèll as keart de òrbetn europepei pet a regiar direkt, s hòt an schouber programmen ont inziativen, ver òlla de saitn ont facher, zbischn de doin de green economy ont de promozion va de digitalet economie, s ist meglech toalnemmen en durch konkursn as mòchen zuanenmmen òlla de lokaln enteressiart durch a stòrcha òrbet va squadra.

S bichteste ober s ist as de europepei programmen mein sechen s toalnemmen nèt lai van Statn ober van Regionen, Autonomen Provinzn ont lokaln dinstn zòmm pet de sèlln as mòchen suachen, economischen sektorn ont òndra van lònt.

Der protokoll u'ganòmmen en vraità as de 29 van genner vourstellt se abia an strument ver za pesser mòchen toalnehmen de Autonome Provinz ont de Gamao'n en de projekt n va de UE asou abia en òndra virm va paitrog as kemmen gem va de internazionaln aktorn (fondazionen ont internazionaln organizzazionen)

En de obiektiven as sai' en dokument en bea'ne beirter sai':

- mòchen en amministrazion lokaln livell an vurm gamòcht za gem bèrt en nemmen strumentn as gilte sai' (aa benn nèt dèster) abia de sèlln europeï;

- hom òlbe vernaiert de informationen en de mechlechketn as mein kemmen attivart;

- aupau de bissschòft ont s kennen ver za guat òrbetn pet de rechtn lait en de òndern livelln, ver za paun nètzn, vourtschbinnen òrbetn ont projekt n, zòmmòrbetn en de progettazion ont en mòchen van vourtschbinnen van programmen projekt n as sai' òlbe nai;

- organiziarn momentn ver za long bissn ont u'learnen de amministratorn ont de lait as òrbetn en de Lokaln Dinstn en de meglechketn as kemmen opfert va de Union va de Europa ver za meing sterchern s sai' guat va de amministrationen za vourtrong ont regiarn projekt n ont vourtschbinnen as en livell va de europa ont ver de gònze bèlt aa;

- mòchen nètzn ver en lònt zòmm en òndra aktorn va de òllgamao', ont lait aa as mòchen suachen, economischen u'stelltn ont òndra organizzazionen;

- vourstelln zan leistn projekt n va de gamao'n Provinz/lokaln Dinstn as a toal temen va òrbet.

De bichtegen informationen barn sai' drinn en an informatischen piattaforma ont galok bissn turch a newsletter as bart kemmen tschichkt zaitlech abia as ist kemmen gamaoat en jarlech programm va òrbet. En de glaiche piattaforma, de lokaln dinstn barn hom de meglechket za long bissn de sai'na ideen ver za suachen de partner ver de projekt n.

Der protokoll kimmp ausgalek en riven va de europea programmazion 2021-2027 no en projekt va òrbet strategische Next Generation EU ont s mechet kemmen vernaiert no abia as geat de zait as tauert de europeische programmazion.

En de Unitat va Strategische Mission ver de lokaln Dinstn, lònt politischen ont van pèrng. Ver sèll as keart en de Provinz va Trea't s ist kemmen gem de òrbet za noschaung en dòi projekt n assessor as hòt unter de Lokaln Dinstn ont de Nètzn pet en Provinzal Rot.

Ibersetz gamòcht van Sprochtirl va de Tolgamao'schòft Hoa Valzegu' ont Bersntol
(Traduzione a cura dello Sportello linguistico della Comunità Alta Valsugana e Bersntol)

(cdt)